

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

De p[er]fect[i]o[n]e virtutu[m]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De sufficientijs

Mediate.

distinguitur secundum delectabile trium virium motuarum. fides respectu veritatis. spes respectu magnitudinis. charitas respectu bonitatis. Mediate vero sunt secundum tres actus trium virium. scilicet rationalis. irascibilis et concupiscibilis. qui sunt discernere. aggredi. concupiscere. penes discernere prudentia. penes concupiscere temperantia. penes aggredi fortitudo. quarta scilicet iusticia sumitur secundum ordinem ad alterum.

Sufficiencia donorum.

¶ De sufficiencia donorum. Donorum multiplicatio sic fit. aut enim doni actus est in malum pene. aut a malo culpe. aut eius actus est in bonum. Si primo modo erit donum timoris. Si autem fuerit in bonum aut est ad bonum quod est ad finem. aut est ad bonum consilij vel precepti. Si est ad bonum precepti aut erit ut dirigens. aut ut exequens. Si ut dirigens est donum scientie. Si ut exequens sic est donum pietatis. ¶ Item si ad bonum consilij. aut erit ut dirigens aut ut exequens. Si ut dirigens sic est donum consilij. Si ut exequens sic est donum fortitudinis. Si autem est ad bonum ut est finis. aut erit ut dirigens. aut ut exequens. Si ut dirigens sic erit donum intellectus. si ut exequens sic erit donum sapientie.

Sufficiencia beatitudinum.

¶ Sufficiencia beatitudinum hoc modo sumitur. Actus beatitudinum. vie aut est in bonum. aut est in malum pene vel culpe. Malum autem pene aut est ex compassione rei delectabilis. aut ex compassione rei tristabilis. Tristabile vero aut est ex compassione in presenti inflictum. aut ex pena originali contracta. Si autem fuerit ex compassione rei delectabilis. abdicatio eius est beatitudo paupertatis. Si ex compassione inflictum in presenti sic est mititas. Si ex compassione originali contracta sic est luctus. Si autem fuerit in bonum. aut in bonum increatum. aut in bonum creatum. Si autem fuerit in bonum increatum. aut in bonum consilij. aut in bonum precepti. Si precepti sic est esuries iusticie. Si consilij sic est misericordia. Si autem fuerit in bonum creatum aut quantum ad intellectum. aut quantum ad affectum. Si quantum ad intellectum sic est mundicia cordis. Si ad affectum sic est pacificatio. Et sic patet sufficiencia beatitudinum.

Sufficiencia fructuum.

¶ Perfectio in virtutibus aut est quantum ad actus interiores. quantum ad actus exteriores. Si ad exteriores vel quantum ad gustum vel tactum. vel quantum ad alios sensus. Si quantum ad gustum vel tactum sic erit abstinere a licitis et hec est continentia. vel recte ut licitis et hec est castitas. Si autem quantum ad alios sensus sic est modestia. Si autem quantum ad actus interiores. aut ille erit irascibilis aut concupiscibilis aut rationalis. Si irascibilis. aut respectu illorum que sunt contra finem sic est patientia vel respectu finis et sic est loganimitas. Si autem est actus rationalis vel est quantum ad deum vel quo ad seipsum. vel quantum ad proximum. Si ad deum sic est finis. si ad seipsum sic est bonitas que est dulcedo animi. si autem est ad proximum. tunc vel est in bonum regedo motus concupiscencie et sic est benignitas. vel in bonum regedo motus

De sapientia Marie fo. lxxj.

irascibilis. et sic est mansuetudo. Si autem sit actus concupiscentie aut erit ad deum et sic est charitas. aut seipsum et sic est gaudium. aut ad proximum et sic est pax. ¶ Cōcedimus quod iste perfectioes secundum omnes status et diversitates excellentissime fuerunt in beata virgine. ¶ De gratijs gratis datis

Questio vigesima tertia est

De gratijs gratis datis. Cū de gratijs gratū facientibus quod liter fuerunt in beatissima virgine videndum est de gratijs gratis datis. Et primo de his quas ponit apostolus I. ad Corinthios. xii. Quibusdam datur sermo per spiritum sapientie. ¶ De sapia Marie

¶ Primo de sapientia qua habuit beatissima virgo in prelatōe eterno. Querit igitur primo an viderit angelos et spūalia per

spēs proprias. ¶ Et videtur quod sic. ipsa enim videre potuit spūm increatū et per Rō 8°

spēm propriā. et quolibet aliū. ¶ Itē Grego. Quid enim non vidit quod videtur omnia videt. scilicet ipsa videt videntē omnia. et vidit omnia. ¶ Itē phs dicit quod 3.

intellectus cognoscit omnia propter seipsum cognoscendum. Quicquid autem est

secundum naturā cognoscit alicuius. cognoscit illud nisi impediat. illa autem

impedimēta sunt quod in superioribus dictū est secundum August. sunt fantasmatā

ta corporaliū aīe per amorē et glutinata. quibus abstractis ipsa seipam videt

scilicet ab his aīa beatissime virginis potuit seipam abstrahere. et potuit seipam

videre per spēm propriam. ¶ Itē August. in libro de spū et aīa. Aīa 4

concupiscentiā. rationabilitatē. irascibilitatē hęc antequam corpori in-

fundat. Et intelligit quod non est hęc a corpore sed a sua natura in se. et aīa

in se naturaliter est cognoscitiua. Et posito per impossibili quod non infun-

daret corpori adhuc esset cognoscitiua. si non esset coartata per aliā naturā. et

apta nata est cognoscere omnia. Sed inordinatū esset quod aliqd esset cogno-

scitiuū omnium aliorum et non suipius. et naturaliter aīa cognoscitiua est suipius

et omnium aliorum. et cognoscet omnia et seipam nisi impediat. hęc autem est impedimē-

tum quod dictū est superius. Sed in aīa beatissime virginis hęc fuit sublatū. et vidit se-

ipam et omnes angelos et omnia creata. Un̄ Aug^o. de aīa et spū. Animus

corpis dñator. rector. habitator videt seipam per semetipsum. et per seipam vi-

dit. non querit auxiliū corporaliū oculorum. imo non ab omnibus corporaliū sensu-

bus tanquam impedimētis abstrahit se a se ut videat se in se. et nouerit se apud

se. et cū vult deū cognoscere eleuat se. ¶ Itē phs. quod non omnino et penitus 5.

difficillimorum est cognoscere et aliquā fidē accipere de aīa. Et intelligit secundum

suā subam. operatioes enim et potētiās ipsius et accētia cognoscere non est

difficillimorum. Sic ergo cognoscere aīam in se per suā spēm est de numero

difficillimorum. et est de numero cognoscibiliū. et secundum phm quod non habuit re-

spectū ad grām possibile est aīam cognoscere per spēm propriā licet diffi-

cultus. scilicet illa difficultas remouet per abstractōem a fantasmatibus cor-

poraliū. Sed illa abstractio fuit plenissima in prelatōe beatissime virginis